

Marta Jakobovicová Iskolai Fellepése

Ez a fénykép az 1920-as évek végén készülhetett egy iskolai fellépés alkalmából. Én középen táncolok. A jobb oldali fiúnak Markovic a vezetéckneve, a másik kisfiú nevére sajnos nem emlékszem, de tudom, hogy az egyik homonnai zsidó kereskedőnek volt a fia. Gyermekkoromban gyakran felléptem az iskolatársaimmal. Rendszerint valamilyen szerepet is osztottak nekem, mivel elég jól táncoltam. Nem látogattam a tánciskolát, de jól tudtam rögtönözni a táncban, mindig kitaláltam valamilyen szép tánclépést. Homonnában jártam elemi iskolába. Több zsidó gyerek látogatta ezt az állami iskolát, az osztálytársnőim között is akadt egynéhány. Az elemi iskola után a kassai lánygimnáziumot látogattam. Miután Kassát Magyarországhoz csatolták [lásd: első bécsi döntés], a nagymihályi reálgimnáziumban folytattam a tanulmányaimat [Nagymihály, szlovákul Michalovce az első bécsi döntés után a Szlovák Állam területén maradt. -- A szerk.]. Ezt az iskolát azonban már nem fejezhettem be. A sextában, azaz a hatodik osztályban letettem a vizsgákat, utána a többi zsidó gyerekkel együtt kitettek [lásd: Zsidó kódex]. Az elemi iskolában találkoztam először antiszemitizmussal. Az iskolában külön tartották a katolikus és a zsidó hittanórát. A zsidó gyerekek az egyik osztályba, a katolikusok meg a másikba mentek. Akkoriban egy Werner nevezetű katonatiszt két kisfia érdeklődött irántam. Az ikerpár folyton kísérgetett engem, a táskámat cipelték. Eljött a hittanóra ideje, és én természetesen abba az osztályba léptem be, ahova a többi zsidó gyerek. Attól a perctől nem voltam nekik érdekes, többé nem jöttek utánam. Az iskolában minden nótát megtanultam. Énekelni nem tudok, de a magyar, szlovák és cseh népdalok nagy részét ismerem. Körülbelül nyolcéves koromban kezdtem el zongorázni. Hazai doktor sógornőjéhez, Pápai Erzsikéhez jártam zongoraórára. Nem voltam megelégedve a módszerével, nem tartottam jó tanárnak. A második világháború után továbbképeztem magam. Amikor Pilsenben voltam orvostanhallgató, újra vettem zongoraleckéket egy olyan embertől, aki igazán értett a zenéhez. A zongorázás az iskola után is érdekelt, szabadidőmben szívesen gyakoroltam. Már orvosként dolgoztam a homonnai kórházban, amikor Denek Márta zenetanárnő foglalkozott velem. Egy idő után kijelentette: 'Most már maga is taníthat.' A barátnőim többnyire zsidó lányok voltak: Adela Grossová, Hena Ehrenbergová, Eva Kissová, Helena... A szülőházamat nagy kert és udvar vette körül. A kertben mindig gyerekek hancúroztak. Mindegy volt, zsidó-e vagy nem zsidó.

Bolondoztunk, labdáztunk, rohangáltunk. Persze a városban éltek nagyon vallásos ortodox zsidó családok is, de a gyerekeknek ez sem számított különösképpen, mind együtt játszott.